

I alltför högt tempo om livets berg-och-dalbana

Publicerad idag kl 08.42

BOK Kent Lundholms självbiografiska roman skildrar en människa med för mycket spring i kroppen och huvudet, men romanen hade tjänat på ett lugnare tempo menar VK:s Tomas Polvall.

”Lugna ner dig!” säger modern till Kent när han under 60-talets första år springer omkring i skogen vid ett ensligt beläget hus några mil utanför Lycksele. Han har ännu inte börjat skolan, men modern är orolig. Vad är det för fel på hennes son? Hon vet inte, och inte pojken heller, men han måste springa, om och om igen, hur många förvirrade rundor som helst. Det hjälper, men inte särskilt länge. Han har kaos i huvudet och det enda som dämpar det lite är benen, om det är fart på dem. Så han springer. Kent Lundholms självbiografiska roman har förstås fått titeln Spring Kent, spring!

Till en början skriver författaren lika fort som han sprang som pojke och jag tvingas upprepa moderns ord: Lugna ner dig! I det sjunde kapitlet gör han det och det som under de inledande kapitlen bjudit på fina scener i ett alltför högt tempo blir nu lysande berättarkonst.

Jag tror och hoppas att romanen blir en succé i norra Sverige, vore kul om den blev det även längre söderut, men det är tveksamt. Lyssnade i går till Olle Adolphssons sång om det gåtfulla folket. Den handlar om barn som bor i ett annat land, för oss som bor längre söderut i vårt avlånga land tror jag att människorna långt upp i norr framstått som det gåtfulla folket.

Jag som bor långt söderut läser därför Spring Kent, spring! annorlunda. Alla som tillhör det gåtfulla folket kan nicka igenkännande till sedvänjorna som skildras i romanen. Jag gör oavbrutet avbrott under läsningen och frågar förundrat om det verkligen gick till så i skogarna i det andra landet.

Nordliga läsare kommer nog att bli förundrade över pojkens oförmåga att sitta still, men jag känner igen mig. Kents mor låste in sin son på hans rum när hon inte visste vad annat hon kunde göra. Min mor låste inte in mig på mitt rum, ty vi bodde fem personer i en etta på 30 kvadrat och jag hamnade i garderoben, tills mamma lärt sig att det inte hjälpte, ty, som hon sade när vi många år senare talade om det, ”du bara lade dig och sov och var ännu värre när du kom ut.”

Spring Kent, Spring är alltså en självbiografisk skildring av en människa som haft för mycket spring i kroppen, både där uppe och där nere, men ibland försvann springet och då var det inte roligt. Tidigt funderade Kent om livet var värt att leva när det var en ogripbar berg-och-dalbana. Svårigheterna fortsatte under de första åren i skolan, men i sjunde klass kom en lärarinna som såg vad som var fatt och hjälpte den ordblinda Kent att få ordning på orden. Det sker i det elfte kapitlet som är romanens bästa. Jag läser det ett par gånger. Det borde alla lärare och alla ordblinda göra.

Livet i den självbiografiska romanen går vidare med nya skolor och framsteg och motgångar i högt tempo i en ofattbar blandning: gymnasiet, sjuksköterskeutbildning, ständigt nya jobb, nya utbildningar, lärare, journalist och pressekreterare. Kent slutar springa och börjar äta och blir tiotals kilo för tjock. Han börjar supa och blir alkoholist, hamnar på sjukhus och får äntligen en diagnos: bipolär eller manodepressiv som berg-och-dalbanan mellan extrem upprymdhet och depression också kallas.

Jag har tyckt mycket om att läsa Spring Kent, spring!, inte minst för att jag känner igen mig i skildringarna av de manodepressiva ”äventyren”, men jag är inte helt nöjd med romanen. Tempot, särskilt i inledningen, är alldeles för högt. För många scener har tagit sig in i boken. De borde borde ha valts med större omsorg och varit mer utförliga.

Kent Lundholm har dessutom en tendens att falla för det drastiska och omedelbart lustiga, som om han inte riktigt törs skriva sig bort från den roll som lustigkurre han intog i skolan för att klara sig.

Tomas Polvall

Västerbottens-Kuriren